

# ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах стрімкого розвитку технологій, виникнення глобальних викликів в Україні, зокрема в умовах війни та необхідності повоєнного відновлення, цифрові інструменти відіграють вагомe значення у трансформації та зміцненні національної економіки, підвищенні рівня конкурентоспроможності та соціально-економічної безпеки. Цифровізація відіграє роль не лише у здійсненні модернізації традиційних галузей, але й стає передумовою підвищення конкурентоспроможності, формування інвестиційної привабливості та зростання економіки країни. Важливе значення набуває впровадження цифрових технологій для забезпечення сталого розвитку, що сприятиме інтеграції України в європейський цифровий простір. Поряд з цим, також важливу роль відіграє формування цифрової інфраструктури, розвиток електронного урядування, цифрових фінансів, «розумного» виробництва, кібербезпеки, автоматизації бізнес-процесів і штучного інтелекту. Слід відзначити, що дослідження стратегічних підходів до трансформації економіки України шляхом впровадження цифрових інструментів спрямовано на забезпечення соціально-економічного розвитку, зміцнення цифрового суверенітету та економічної безпеки країни. Науковцями розкрито широке коло питань в аспекті дослідження ролі цифрових інструментів, визначення перспектив використання інформаційних технологій задля зміцнення конкурентоспроможності економіки, формування рекомендацій щодо цифрової трансформації економіки в Україні.

Монографія присвячена розкриттю ролі цифрових інструментів для розвитку економіки України; визначенню особливостей впровадження інформаційних технологій на підприємствах; дослідженню ролі цифрової трансформації у забезпеченні конкурентоспроможності економіки; формуванню теоретичних, методичних і практичних засад цифрової трансформації економіки в Україні.

У першому розділі досліджено перспективи використання цифрових інструментів для розвитку економіки України. Зокрема, розкрито роль цифрових інструментів для розвитку підприємництва в Україні. Проведено дослідження існуючих ініціатив цифрової трансформації та практики ІТ-аутсорсингу. Також розкрито питання впровадження інструментів та методів цифровізації наукових досліджень. Детально розкрито питання щодо сучасного стану і структури ринку криптовалют. За результатами дослідження визначено напрямки впровадження цифрових технологій в український бізнес. Надано пропозиції щодо використання цифрових інструментів для планування макроекономічних показників розвитку економік світу та визначено вектори цифрової трансформації бізнес-процесів.

Другий розділ присвячено дослідженню сфер використання інформаційних технологій. Проведено дослідження методів вимірювання ефективності маркетингових комунікацій від залучення до окупності та розкрито роль маркетингу у зміцненні конкурентоспроможності підприємства. Детально розкрито існуючі методи та критерії оцінки ефективності форсайт-маркетингу інформаційних технологій. Визначено шляхи оптимізації процесів прийняття рішень за допомогою цифрових інструментів.

Третій розділ присвячений формуванню практичних рекомендацій до цифрової трансформації економіки в Україні. Визначено вплив Fintech та ESG-факторів на трансформацію фінансової екосистеми в умовах цифровізації. Розглянуто напрямки використання штучного інтелекту в бізнесі. Сформовано рекомендації щодо трансформації системи електронного документообігу на підприємствах в Україні.

У колективній монографії запропоновано теоретико-методичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації, які стануть в нагоді для науковців, викладачів, здобувачів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів, фахівців-практиків, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, адміністративного персоналу університетів,

представників громадянського суспільства, громадськості та всіх зацікавлених осіб.

Колективна монографія виконана за результатами досліджень у рамках проєкту фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок за темою №1/24 «Європейські практики діджиталізації як інструмент забезпечення соціально-економічної безпеки в умовах війни та повоєнний період» (державний реєстраційний номер 0124U000600) (01.01.2024–31.12.2026).

# PREFACE

In the current environment of rapid technological development, global challenges in Ukraine, including the war and the need for post-war recovery, digital tools play a significant role in transforming and strengthening the national economy, increasing competitiveness and socio-economic security. Digitalization plays a role not only in the modernization of traditional industries, but also becomes a prerequisite for increasing competitiveness, creating investment attractiveness, and growing the country's economy. The introduction of digital technologies to ensure sustainable development is becoming increasingly important, which will facilitate Ukraine's integration into the European digital space. At the same time, the formation of digital infrastructure, development of e-government, digital finance, smart manufacturing, cybersecurity, business process automation, and artificial intelligence also play an important role. It should be noted that the study of strategic approaches to transforming Ukraine's economy through the introduction of digital tools is aimed at ensuring socio-economic development, strengthening digital sovereignty and economic security of the country. Scientists have covered a wide range of issues in terms of studying the role of digital tools, determining the prospects for using information technology to strengthen the competitiveness of the economy, and formulating recommendations for the digital transformation of the economy in Ukraine.

The monograph is devoted to revealing the role of digital tools for the development of Ukraine's economy; defining the peculiarities of information technology implementation at enterprises; studying the role of digital transformation in ensuring the competitiveness of the economy; and forming the theoretical, methodological and practical foundations of digital transformation of the economy in Ukraine.

The first section examines the prospects for using digital tools for the development of Ukraine's economy. In particular, the

role of digital tools for the development of entrepreneurship in Ukraine is revealed. A study of existing digital transformation initiatives and IT outsourcing practices was conducted. The issue of introducing tools and methods of digitalization of scientific research is also covered. The issues of the current state and structure of the cryptocurrency market are analyzed in detail. Based on the results of the study, the author identifies the directions for the introduction of digital technologies into Ukrainian business. Proposals are made on the use of digital tools for planning macroeconomic indicators of the development of world economies and vectors of digital transformation of business processes are identified.

The second section is devoted to the study of the areas of use of information technologies. A study of methods for measuring the effectiveness of marketing communications from attraction to payback is carried out and the role of marketing in strengthening the competitiveness of enterprise is disclosed. The existing methods and criteria for evaluating the effectiveness of foresight marketing of information technologies are disclosed in detail. Ways to optimize decision-making processes using digital tools are identified.

The third section is devoted to the development of practical recommendations for the digital transformation of the economy in Ukraine. The author identifies the impact of Fintech and ESG factors on the transformation of the financial ecosystem in the context of digitalization. The directions of using artificial intelligence in business are considered. Recommendations for the transformation of the electronic document management system at enterprises in Ukraine are formed.

The collective monograph offers theoretical and methodological generalizations, conclusions, and practical recommendations that will be useful for researchers, teachers, students of higher education institutions, postgraduates, doctoral students, practitioners, representatives of state authorities and local governments, business, university administrative staff, representatives of civil society, the public, and all interested parties.

The collective monograph is based on the results of research within the framework of the project of basic scientific research, applied scientific research, scientific and technical (experimental) developments on the topic №1/24 “European digitalization practices as a tool for ensuring socio-economic security in war and post-war period” (state registration number 0124U000600) (01.01.2024–31.12.2026).